



Leden van de gemeenteraad van de gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN



Verzenddatum
21 DEC. 2016

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
1995998

Onderwerp
Toezichtbrief IBT FT 2017

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de financiële toezichtvorm 2017 en de overige toezichtbevindingen, die voortvloeien uit het convenant IBT FT. Ook hebben we beoordeeld in hoeverre u de wijzigingen van het BBV heeft doorgevoerd. Dit naar aanleiding van het beoordelen van uw begroting 2017 en de jaarstukken 2015. Uw college ontvangt een kopie van deze brief.

Het convenant IBT FT

Met ingang van de begroting 2016 heeft u een start gemaakt met het toepassen van de afspraken uit het convenant IBT (Inter Bestuurlijk Toezicht). In het convenant (d.d. 23 januari 2015) zijn ook afspraken gemaakt over het financieel toezicht (FT). Het doel van het IBT FT is het verbeteren van de verslaglegging vanuit het college ten behoeve van de raad over de financiële positie van uw gemeente. Met als beoogd resultaat het horizontale toezicht van de raad op het college verder te versterken. De provincie kan vervolgens meer op afstand het financiële toezicht uitoefenen, mede afhankelijk van de naleving van het convenant en de feitelijke financiële positie. Het jaar 2016 wordt beschouwd als een overgangsjaar waarin het IBT FT proces verder wordt ontwikkeld en verbeterd.

Kengetallen vormen een belangrijk onderdeel van het IBT FT model. Deze kengetallen zijn ingedeeld in drie pijlers: begrotings-, schuld- en weerstandspositie (zie het convenant IBT). Daarnaast zijn, als gevolg van een wijziging in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV), de (verplichte) kengetallen toegevoegd. Het beeld per pijler en het beeld in onderlinge samenhang bepaalt welk toezichtregime het college van Gedeputeerde Staten aan uw gemeente toekent.

Toepassing van het IBT FT

Uw gemeente heeft geen separate paragraaf IBT opgenomen in de jaarrekening 2015 en in de begroting 2017. U gaat nader in op de begrotings-, schuld- en weerstandspositie aan de hand van de verplichte BBV-kengetallen, maar kijkt in de jaarrekening geen vier jaar terug en in de begroting kijkt u geen vier jaar naar voren. Het overzicht incidentele en structurele baten en lasten kan nog inzichtelijker worden weergegeven. De informatieverstrekking is nog niet geheel conform de uitwerking van het convenant IBT FT. U geeft te kennen vanaf de jaarrekening 2016 in een separate paragraaf diepgaander op het IBT FT in te gaan.





Wijzigingen in het BBV

Het geldende uitgangspunt is dat de begroting 2017 wordt beoordeeld op basis van de dan geldende wet- en regelgeving.

De voornaamste BBV wijzigingen, die van toepassing zijn op de begroting 2017 op basis van het wijzigingsbesluit BBV (maart 2016) zijn:

- toelichting rentebeleid in paragraaf financiering;
- toelichting op de berekening van rentelasten;
- toelichting berekening tarieven lokale lasten;
- toerekening van lasten aan de lokale lasten moet herleidbaar zijn in de begroting (bv. rentelasten);
- specificatie en toelichting op de overhead;
- uniforme basisset van beleidsindicatoren;
- meerjarige geprognostiseerde balans;
- activeren van investeringen maatschappelijk nut.

De voornaamste BBV-wijzigingen, die met ingang van programmabegroting 2016 van toepassing waren, zijn:

- afschaffen balanscategorie "niet in exploitatie genomen gronden";
- toerekening rente aan grondexploitaties op basis van rente vreemd vermogen;
- looptijd grondexploitaties (maximaal 10 jaar).

De notitie rente (juli 2016) hoeft pas met ingang van begroting 2018 te worden toegepast. Met advies om, als er toch al wijzigingen worden doorgevoerd, meteen alle wijzigingen door te voeren in begroting 2017.

Uw gemeente heeft de BBV-wijzigingen voor 2017 adequaat doorgevoerd.

Oordeel over de jaarrekening 2015

Uw gemeente heeft over het jaar 2015 een positief jaarrekeningresultaat gerealiseerd van ca. € 4,1 mln. (voor reserves) en ca. € 9,3 mln. (na reserves). Het positieve resultaat is vanuit de operationele activiteiten tot stand gekomen. Zowel de activiteiten in de algemene exploitatie (€ 7,0 mln. na reserves) als de activiteiten in de grondexploitatie (€ 2,3 mln. na reserves) resulteerden in een positief resultaat.

De aanlevering van de jaarrekening 2015 inclusief accountantsverklaring door het college vond buiten de wettelijke aanlevertermijn van 15 juli plaats, maar binnen de door BZK afgegeven tolerantiedatum van 30 september. De provincie heeft zich aan de coulance van BZK geconformeerd en hier geen directe consequenties voor het regime IBT FT aan verbonden (het ambtelijk schrijven van 10 februari 2016).

De accountant heeft op 21 juli 2016 een controleverklaring afgegeven over 2015 met een oordeelsonthouding op grond van een onzekerheid betreffende het sociaal domein. De raad heeft de jaarrekening exclusief accountantsverklaring op 31 mei 2016 vastgesteld. De accountantsverklaring is nadien ter kennisgeving aan de raad toegestuurd.

De provincie heeft aangegeven er vanuit te gaan dat de gemeente de bij de jaarrekening 2016 geconstateerde knelpunten heeft opgelost en over het jaar 2016 een goedkeurende accountantsverklaring zal overleggen.

De accountant heeft in haar verslag van bevindingen aangegeven dat uw gemeente de voor 2015 van toepassing zijnde wettelijke verslaggevingsregels (BBV) heeft nageleefd.



Begrotingspositie

Uw gemeente presenteert (na amendementen) een structureel en reëel sluitend perspectief vanaf 2017 tot en met 2018 en daarnaast mede in 2020. In 2019 is er echter sprake van een structureel tekort (€ 0,4 mln.).

FINANCIËLE POSITIE / BEGROTING (x € 1.000)		W	P	PB	MJR	MJR	MJR
FINANCIËEL PERSPECTIEF		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Structureel resultaat (excl. incidentele posten)	abs	4.356	928	328	302	-374	333
Op te vangen korting sociaal domein (integratie uitkering)	abs		1.365	2.015	723	96	70
Taakstellingen (overig)	abs		110	110	110	110	110
Totaal taakstellingen	abs		1.475	2.125	833	206	180

Uw gemeente hanteert bij het opstellen van het financieel perspectief in de begroting 2017 als basis de meicirculaire 2016, wat consistent is ten opzichte van voorgaand jaar. De ramingen lonen en sociale lasten en de materiële budgetten worden geïndexeerd. In de slotrapportage 2016 past u de begroting en meerjarenraming aan met als basis de septembercirculaire. Hoewel in deze slotrapportage een gunstiger financieel perspectief wordt geschetst, blijft ons vertrekpunt voor het IBT FT de vastgestelde begroting.

De afgelopen jaren is een belangrijk deel van de openstaande taakstellingen gerealiseerd. De omvang van de resterende overige taakstelling in het financiële perspectief (€ 0,1 mln.) is beperkt. U heeft, evenals in de begroting 2016, in de begroting 2017 niet additioneel hoeven te bezuinigen. U heeft in 2015 een lijst met potentiële bezuinigingen vastgesteld, die u in de begroting 2017 heeft geactualiseerd. Deze zijn nog niet in het financieel perspectief verwerkt.

FINANCIËLE POSITIE / BEGROTING (x € 1.000)		W	P	PB	MJR	MJR	MJR
SOCIAAL DOMEIN		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Baten sociaal domein (integratie uitkering)	abs	19.693	18.328	16.314	15.591	15.494	15.424
Op te vangen korting sociaal domein (integratie uitkering)	abs		1.365	2.015	723	96	70
Stand van de reserve sociaal domein	abs	3.904					
Reserve sociaal domein / integratie uitkering	%	20%					

Uw gemeente heeft in 2015 een overschot in het sociaal domein gerealiseerd. Dit incidenteel overschot is conform uw beleidskader gedoteerd aan de reserve sociaal domein (ultimo 2015 ca. € 3,9 mln.), die dient ter egalisatie van overschotten en tekorten. De ramingen in het sociaal domein zijn conform het niveau van de rijksuitkeringen (budgetneutraal). De integratie uitkering sociaal domein neemt van 2015 tot en met 2020 met ca. € 4,5 mln. structureel af, waardoor uw gemeente met een substantiële financiële opgave wordt geconfronteerd.

Uw gemeente heeft de precarioheffing in het financieel perspectief structureel geraamd. Er is een wetsvoorstel opgesteld hetgeen waarschijnlijk zal leiden tot afschaffing van de precarioheffing binnen een periode van 10 jaar. Uw gemeente heeft hier aandacht voor mede doordat u dit heeft genoemd onder uw risico's in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Uw woonlasten hebben zich de laatste jaren ontwikkeld richting het landelijke gemiddeld niveau. Uw beleid is om de reële belastingdruk voor de burger op hetzelfde niveau te houden.



Schuldpositie

Uw netto schuldquote (BBV) is negatief, hetgeen betekent dat er van een netto schuld geen sprake is. Daarmee ligt uw schuldpositie substantieel lager dan de BBV-signaleringswaarden. U bent prudent omgegaan met het aantrekken van vreemd vermogen en heeft daardoor geen noemenswaardige schuldpositie. Naar verwachting hoeft uw gemeente voorlopig geen vreemd vermogen aan te trekken.

Hoewel het eigen vermogen in het financieel perspectief gaat afnemen (ca. € 6 mln.), verwacht u niet dat er aanvullend hoeft te worden geleend. De verwachte grondverkopen zorgen voor een aanvulling van uw liquiditeitspositie.

Weerstandpositie

De solvabiliteit (BBV) begaf zich afgelopen jaren op een gunstig niveau van ca. 50%. Uw gemeente verwacht dat de solvabiliteit de komende jaren constant zal blijven.

U waardeert de weerstandpositie als ruim voldoende. U geeft aan voldoende weerstandscapaciteit te hebben om structurele risico's gedurende 3 jaar te dekken.

De investering in het grondbedrijf als percentage van de totale baten (BBV) is in 2015 vergeleken met 2014 gedaald van 22% tot 17% mede door de toename van de baten als gevolg van de decentralisatie sociaal domein. Uw verwacht dat de grondratio komende jaren weer gaat oplopen tot ca. 31% in 2020. Uw gemeente heeft in 2016 voor ca. € 4,0 mln. aan grond gekocht. De vraag naar woningen trekt verder aan, maar de vraag naar bedrijventerreinen blijft achter. Zowel in 2014 als in 2015 heeft geen verkoop van bedrijventerreinen plaatsgevonden.

Conclusie / Regime IBT FT

Uw gemeente heeft de BVV-wijzigingen doorgevoerd. Uw gemeente kan nog een verdere stap maken om de afspraken in het IBT FT na te komen. Daarover gaat de provincie graag met u verder in gesprek.

De begroting 2017 en meerjarenraming 2018 - 2020 is alleen voor het jaar 2019 niet structureel en reëel in evenwicht. Als de september circulaire 2016 in beschouwing wordt genomen, is sprake van een structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar en in de meerjarenraming.

De resultaten van het sociaal domein waren in 2015 niet ongunstig en het overschot is gedoteerd aan de egaliseringsreserve sociaal domein.

Dronten valt vanaf begroting 2017, met inachtneming van art. 203 van de Gemeentewet, onder **repressief toezicht met de kleur groen**. Dit betekent dat uw begroting en de begrotingswijzigingen daarop geen goedkeuring van het college van GS behoeven. In principe geldt dit voor de komende vier jaar, tenzij een ander financieel beeld ontstaat. Voor meer informatie wordt verwezen naar de inhoud van het convenant IBT FT. Voor meer informatie wordt verwezen naar de inhoud van het convenant IBT FT.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter



DASH BOARD FINANCIËLE POSITIE					W	W	W	W	W	B	PB	MJR	MJR	MJR	
Dronten					2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	gunstig	neutraal	ongunstig												
BEGROTING															
1	Woonlasten (mph) / woonlasten (mph) (landelijk gem.) (BBV)	<95%	>95% en <105%	> 105%	%	117%	107%	109%	105%	105%	104%				
2	Structurele exploitatie ruimte (BBV)	>0%	=0%	<0%	%	0,0%	-0,9%	3,9%	2,9%	4,2%	0,9%	0,3%	0,3%	-0,4%	0,3%
3	Verschil resultaat jaarrekening (% totale baten)	<-5% en >-5%		>5% en <-5%	%	6%	-1%	0%	-3%	5%					
SCHULDPOSITIE															
1	EMU saldo (werkelijk versus referentie waarde)				abs	-3.628	-3.830	-4.076	-3.410	-4.199					
2	Netto schuld quote (BBV)	<90%	>90% en <130%	>130%	%	8%	8%	4%	2%	-12%	-16%	-18%			
3	Netto schuld quote (minus verstrekte leningen) (BBV)	<90%	>90% en <130%	>130%	%	-34%	-29%	-29%	-29%	-30%	-32%	-33%			
4	Debt ratio	<50%	>50% en <80%	>80%	%	32%	31%	29%	27%	27%					
5	Netto schuld per inwoner				abs	183	170,24	80,728	50,136	-294					
WEERSTANDSVERMOGEN															
1	Weerstandratio (incidenteel)	>1,0	=1,0	<1,0	abs	7,5	9,4	8,3	9,4	8,1		8,8			
2	Weerstandratio (incidenteel + structureel)	>1,0	=1,0	<1,0	abs	3,8	3,2	2,3	2,6	2,2		3,4			
3	Solvabiliteit (BBV)	>50%	>20% en <50%	<20%	%	53%	53%	53%	52%	53%	49%	49%	50%	49%	50%
4	Grondexploitatie (BBV) (IEGG /totale baten) (BBV)	<20%	>20% en <35%	>35%	%	26%	26%	28%	22%	17%	22%	29%	32%	31%	31%